

Styrdokumentens rubrik

Styrdokument

Datum och paragraf: 2026-09- § XX

Beslutsfattare: Bildningsnämnden

Dokumentansvarig: AnnLouise Ränkeskog

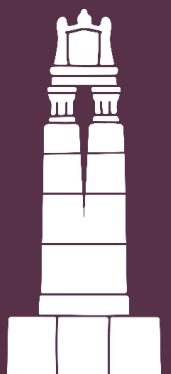
Diarienummer: /Ärendebeteckning/

Trygghetsplan

Årlig plan mot kränkande behandling, mobbning och diskriminering

Eda kommun 2026-06-18

Hierneskolan

Årlig plan mot kränkande behandling

Innehållsförteckning

1 Inledning	2
1.1 Syfte.....	3
1.2 Omfattning och giltighetstid.....	3
1.3 Ansvarsfördelning.....	4
2 Hur blev det?.....	4
3 Var är vi?	5
3.1 Metoder som har använts vid datainsamlingen	5
3.2 Barns, elevers, personals samt vårdnadshavares delaktighet.....	5
3.3 Vad visade datainsamlingen avseende kränkande behandling och diskriminering?	5
3.4 Resultat och analys	7
4 Vart ska vi?	8
5 Hur gör vi?	9
6 Riktlinjer och rutiner vid uppkomna situationer	10
7 Definitioner	10

1 Inledning

Kränkande behandling, mobbning och diskriminering får inte förekomma i förskolor, skolor eller andra verksamheter enligt skollagen. Verksamheterna måste arbeta aktivt med att förebygga och åtgärda kränkningar. Kränkande behandling benämns i

Årlig plan mot kränkande behandling

skollagen (2010:800) 6 kapitlet och kapitel 1 i skollagen och läroplaner samt diskrimineringslagen (2008:567)

Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter om åtgärder mot kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

1.1 Syfte

Syftet med planen mot kränkande behandling är att skapa en trygg och säker miljö för alla barn och elever i Eda kommun. Huvudmannen ska säkerställa att alla barn och elever kan känna sig trygga och respekterade i förskolan och skolan, och att de har möjlighet att utvecklas och lära sig i en positiv och stödjande miljö. För att uppnå syftet med planen är det viktigt att det finns ett förebyggande arbete och tydliga rutiner i förskola och skola.

Ett annat syfte med planen mot kränkande behandling är att huvudmannen säkerställer att alla barn och elever har en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero.

Kränkande behandling kan ha allvarliga och långsiktiga konsekvenser för barn och elever, såsom psykisk ohälsa, sämre skolresultat och minskad trivsel i förskola och skola. Därför är det viktigt att ha en plan mot kränkande behandling för att förebygga och hantera sådana situationer. Planen syftar till att uppnå följande mål:

- Att förebygga och förhindra kränkande behandling i förskola och skola
- Att skapa en kultur av respekt och inkludering i skolan
- Att säkerställa att alla barn och elever har en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero
- Att ge huvudmannen och personalen verktyg och strategier för att hantera och förebygga kränkande behandling
- Att säkerställa att alla barn och elever har tillgång till en trygg och säker miljö för lärande och utveckling

1.2 Omfattning och giltighetstid

Trygghetsplanen omfattar alla enheter inom bildningsförvaltningen i Eda kommun. Styrdokumentet gäller till dess att det uppdateras, vilket sker inför varje läsår.

Årlig plan mot kränkande behandling

1.3 Ansvarsfördelning

Huvudman

- Ansvarar för att en Årlig plan mot kränkande behandling tas fram och implementeras
- Ansvarar för att personalen får utbildning och stöd för att hantera kränkande behandling
- Ansvarar för att planen följs upp och utvärderas

Rektor

- Ansvarar för att planen implementeras och följs på skolan
- Ansvarar för att personalen får utbildning och stöd för att hantera kränkande behandling
- Ansvarar för att skolan har en tydlig och väl fungerande rutin för att hantera kränkande behandling
- Ansvarar för att föräldrar och elever informeras om planen och hur den ska implementeras

Personal

- Ansvarar för att följa planen och rapportera alla incidenter av kränkande behandling
- Ansvarar för att skapa en trygg och inkluderande miljö för alla elever
- Ansvarar för att stödja och hjälpa elever som har blivit utsatta för kränkande behandling
- Ansvarar för att delta i utbildning och fortbildning för att hantera kränkande behandling

2 Hur blev det?

Föregående läsårs trygghetsplan har utvärderats i samband med det systematiska kvalitetsarbetet vid läsårets slut.

Utvärderingen av föregående läsårs plan har visat på att tryggheten ser olika ut för stadierna på skolan. Känslan av trygghet är större bland de yngre eleverna på skolan. Med stigande ålder upplever fler elever att de inte kan vara sig själva vilket direkt påverkar känslan av trygghet.

Vi har i samband med en organisationsförändring börjat arbeta mer systematiskt med trygghetsfrågor och skolfrånvaro genom olika team. Dessa team är elevhälsoteamet, trygghetsteamet och skolsocialt team.

Årlig plan mot kränkande behandling

3 Var är vi?

3.1 Metoder som har använts vid datainsamlingen

Underlag för utvärdering:

- Trivselenkät
- Klassråd
- Elevråd
- Diskussion i trygghetsteam
- Utvecklingssamtal
- Utredning om kränkande behandling och/eller trakasserier (även diskriminering).
- Tillbudsrapporter

3.2 Barns, elevers, personals samt vårdnadshavares delaktighet

Eleverna är delaktiga i planen bland annat via enkätundersökningar och övriga kartläggningar vid behov. På klassråd och elevråd är eleverna delaktiga med åsikter, önskan och förslag på bland annat det gemensamma arbetet, tryggheten och aktivitetsutbud/planering i skolan. Planen ska diskuteras löpande. På fritids har de fritidsråd 3 tillfällen/termin med eleverna i årskurs 2–6 och 2 tillfällen/termin med eleverna i årskurs F-1.

För att vi ska kunna uppnå vår vision är det viktigt att alla parter är delaktiga, även elevernas vårdnadshavare (enl. proposition 2005/06:38). Detta genomförs genom regelbundna kontakter via utvecklingssamtal, föräldramöten, samtal/kontakt vid behov och föräldraråd.

Personal deltar genom uppföljningar på ALK och APT samt vid regelbundna utvärderingar av mål i verksamhetsplan. Det ligger till grund inför läsårets kvalitetsredovisning.

3.3 Vad visade datainsamlingen avseende kränkande behandling och diskriminering?

F-3: Utifrån resultatet av skolenkäten framkommer att 100 % av eleverna i åk 2-3 uppger att de känner sig trygga i skolan helt och hållet eller till stor del. 100% uppger att de aldrig eller sällan är rädda för någon vuxen på skolan eller någon annan elev. 92% uppger att de helt och hållet eller till stor del kan vara sig själva på skolan. Gällande frågeställningen om vuxna har koll på vad som händer på rasten är resultatet något sämre, 88 % av eleverna svarar att de vuxna alltid eller ofta har koll på vad som händer vid rast. Det är också en hög tillit till att de vuxna ingriper och gör tillräckligt ifall någon elev blir illa behandlad.

Vi kan inte se någon större skillnad mellan könen i dessa frågor.

Årlig plan mot kränkande behandling

Personalen har fortsatt att jobba med den gemensamma strukturen vid skoldagens början med genomgångar av schema mm. och de använder sig av samma bildstöd. Både i F-3 och fritids använder personalen samma tecken för att få uppmärksamhet från eleverna.

Enkäter inför utvecklingssamtal visar på att eleverna är trygga på skolan och även vårdnadshavare uppger detta. Detsamma framkommer också i hälsosamtalen i förskoleklass och årskurs 2. Eleverna i åk 2 är nöjda med att jobba i en 2-3:a ibland för då finns det fler kamrater att välja bland.

Under läsåret genomfördes trivselenkäter med alla elever på fritidshemmet, enkäten genomförs tre gånger per läsår. I enkäterna framkommer det att eleverna är nöjda med både trivsel och personal på fritidshemmet. Flertalet elever tar upp exempel på vad de tycker är roligt, och de kommer även med bra förslag på aktiviteter som de vill se mer av på fritidshemmet. Vilket tyder på att eleverna också känner sig trygga i sin delaktighet.

4-6: Resultatet av skolenkäten visar att 90 % av eleverna helt och hållet eller till stor del känner sig trygga i skolan. Det är en markant ökning från föregående läsår. 93 % svarar att de aldrig eller sällan känner sig rädda för någon vuxen på skolan och 85 % uppger att de aldrig eller sällan är rädda för andra elever på skolan. 89 % av eleverna uppger att de kan vara sig själva i skolan. Endast 56 % av eleverna upplever att de vuxna har koll på vad som sker under rasterna men 83 % av eleverna uppger att de litar på att de vuxna ingriper och gör tillräckligt om någon blir illa behandlad.

Hälsosamtalen i årskurs 4 indikerar att eleverna känner sig trygga med varandra. Det är en positiv grupp som upplever att det är ett stort steg från åk 3 till 4. De saknar rörelseaktiviteter och skogen.

7-9: Resultatet av skolenkäten 2025 visar att upplevelsen av trygghet på skolan har ökat jämfört med föregående läsår. 75 % av eleverna uppger att de helt och hållet eller till stor del känner sig trygga i skolan. 80 % svarar att de aldrig eller sällan känner sig rädda för någon vuxen på skolan. 85 % uppger att de aldrig eller sällan är rädda för andra elever på skolan. 62 % av eleverna uppger att de kan vara sig själva i skolan. Endast 31 % av eleverna upplever att de vuxna har koll på vad som sker på rasten. 52% av eleverna litar på att de vuxna ingriper och gör tillräckligt om någon blir illa behandlad.

Utifrån jämförelser mellan könen kan vi se att pojkarna i lite högre utsträckning är tryggare än flickorna. Vi kan fortfarande se en skillnad gällande frågan om de kan vara sig själva i skolan, där resultatet pekar på att fler pojkar än flickor upplever detta.

Årlig plan mot kränkande behandling

Utifrån hälsosamtalet i årskurs 7 framkommer information gällande att det är rörigt på högstadiet och att detta skapar otrygghet. Känslan av otrygghet är dock inte generell utan kopplad till specifika händelser.

Stadie	Antal kränkningar
F-3	14
Åk. 4-9	54
Totalt	68

Under läsåret 25/26 har det inkommit 68 kränkingsanmälningar på Hierneskolan. Utifrån kön är det fortsatt en stor övervikt gällande pojkar som utsättare. Det är både flickor och pojkar som utsatt. Många kränkningar sker fortsatt i klassrummen och i korridorerna/skolgården. Det är verbala, psykosociala och fysiska kränkningar som förekommer oftast. Men i slutet av läsåret ökade trakasserier i form av rasism.

Trygghetsteamet har under läsåret träffats regelbundet och följt en specifik mötesstruktur vid varje tillfälle vilket har underlättat för uppföljningsarbetet vad gäller anmälda kränkningar i Draftit.

Även det skolsociala teamet har träffats varje vecka men de har främst haft fokus på frånvaroarbetet.

3.4 Resultat och analys

Fsk-3 samt fritids: Många vuxna är ute på raster, alla elever är alla vuxnas ansvar och samma förhållningssätt gäller för de vuxna. Genom att det arbetas kontinuerligt med detta tror vi att elever känner sig trygga och det uppstår färre konflikter. De konflikter som uppstår hanteras direkt och tas därmed inte med in i klassrummet. Samma förhållningssätt, strukturer och samma bildstöd både på fritids och i F-3 gör eleverna tryggare. Fler kränkningar har rapporterats in under läsåret och det har resulterat i en insats från skolkurator och socialpedagog som har haft samtal med enskilda elever och grupper av elever.

Personalen har jobbat med värdegrundsfrågor utifrån olika material: Kanin och igelkott, Djuren på Djuris och Gnissel i klassen. I en klass har man använt sig av "kamratsolen" där strålarna har symboliserat vad som behöver fungera i klassen för att alla ska må bra både i klassrummet och på rasten. Detta har diskuterats både innan och efter rasten och det har lett till färre konflikter bland barnen och en tryggare grupp. Rastkompisar är också något som främjar tryggheten ute på rasten eftersom eleverna blir vana att leka med olika kamrater.

På fritidshemmet har det arbetats med Gnissel på fritids. Personalen har valt att dela in gruppen i Lill- och Storkometen för att öka tryggheten. På Lillkometen har det arbetats mycket med hur vi är emot varandra, och personalen har delat in gruppen i olika mindre grupper för att träna samspel och samarbete. Ett annat arbete som

Årlig plan mot kränkande behandling

genomförts är "leklotteriet" där det bestäms med vem och vad man ska leka för att hjälpa eleverna att träna i samspel med kompisar de inte annars väljer att leka med. Personalen har stöttat både på grupp och individnivå. På Storkometen har det arbetats med samtal kring hur vi är emot varandra och hur barnen vill att klimatet ska vara för att alla ska trivas. Personal och elever har också arbetat med språkbruk och hur attityder och kroppsspråk kan påverka hur andra uppfattar det man säger.

Under läsåret har TL varit aktivt ungefär 4 dagar i veckan. Fokus har legat på att ha TL-aktiviteter på lågstadiet eftersom mellanstadiet har sporadiska och kortare raster. Antalet elever som deltar på TL varierar beroende på vad annat som erbjuds på skolgården. Men det är mellan 4 och 15 elever med varje gång. Aktiviteterna är varierande och det är Trivselledarna själva som bestämmer aktiviteter och genomför det. Alla som varit Trivselledare vill vara det fler gånger och elever som varit det har fått feedback under tider.

Elevrådet på låg och mellanstadiet har genomförts ungefär en gång i månaden. Eleverna har fått lyfta fram egna tankar och saker som tagits upp på klassråden. Det mesta har handlat om skolgården och tryggheten på skolan. Eleverna uppger att killarnas omklädningsrum, inför idrotten, är lite otrygg samt matsalen där det kan bli lite högljutt. Förbättringar som önskas med skolgården har också kommit på tal flera gånger.

4-6: Under läsåret har ytterligare en socialpedagog anställts vilket har frigjort mer tid för redan befintlig socialpedagog som då kunnat fokusera hela sin arbetstid mot låg- och mellanstadiet. Socialpedagog har arbetat mycket med TL som beskrivs ovan. Skolan har även arbetat aktivt med anmälda kränkningar genom att utreda, följa upp och vidta åtgärder vid behov. Sammantaget bedöms insatserna ha bidragit till en tryggare skolmiljö och ökad möjlighet att förebygga och hantera konflikter och kränkningar.

7-9: Under året har skolan genomfört flera insatser för att stärka tryggheten bland eleverna. En socialpedagog har anställts för att ge stöd till elever och arbeta förebyggande med sociala frågor. Uppehållsrum har rustats upp för att skapa trivsamma miljöer under raster, samtidigt som vuxennärvaron har ökat under lektionsfri tid. Skolan har även arbetat aktivt med anmälda kränkningar genom att utreda, följa upp och vidta åtgärder vid behov. Sammantaget bedöms insatserna ha bidragit till en tryggare skolmiljö och ökad möjlighet att förebygga och hantera konflikter och kränkningar.

4 Vart ska vi?

Under kommande läsår kommer skolan att fortsätta utveckla arbetet med trygghet och studiero. Ett särskilt fokus kommer att ligga på psykisk hälsa och att stärka elevernas välmående genom förebyggande insatser, tidigt stöd och samtal om psykisk ohälsa.

Årlig plan mot kränkande behandling

För att skapa en trygg och lugn lärmiljö kommer vi också att arbeta med tydliga och förutsägbara rutiner under hela skoldagen. Med hjälp av gemensamma strukturer och tydliga förväntningar vill vi ge eleverna en större känsla av trygghet, delaktighet och studiero.

Ett annat prioriterat område är arbetet med människors lika värde. Skolan ser ett behov av att stärka elevernas kunskaper och förståelse kring rasism, diskriminering och respekt för olikheter. Genom undervisning, värdegrundsarbete och gemensamma aktiviteter ska vi aktivt verka för ett inkluderande klimat där alla elever känner sig välkomna och respekterade. Målet är att skapa en skolmiljö där trygghet, respekt och goda förutsättningar för lärande präglar vardagen.

Det förebyggande arbetet handlar om att minska risken för att kränkningar och mobbning uppstår. Skolan kartlägger regelbundet den sociala miljön genom exempelvis enkäter, trygghetsvandringar och elevintervjuer för att identifiera otrygga platser eller grupper där konflikter lätt uppstår. Resultaten från kartläggning ska sedan ligga till grund för konkreta insatser, som exempelvis gruppstärkande aktiviteter eller anpassade rastverksamheter. Ett levande och väl förankrat arbete med skolans trygghetsplan är också centralt i det förebyggande arbetet.

Det åtgärdande arbetet sätts in när en elev blivit utsatt för kränkning, mobbning eller diskriminering. Då är det avgörande att skolan agerar snabbt, tydligt och professionellt. Alla signaler om kränkningar ska tas på allvar och utredas skyndsamt. Det innebär att ansvarig personal talar med alla inblandade, dokumenterar vad som hänt och kartlägger situationen. Därefter beslutas om lämpliga åtgärder som både ska stoppa kränkningarna och stötta den utsatta eleven. Samtidigt ska den eller de som utsatt någon annan bemötas med tydliga gränser och erbjudas stöd att förändra sitt beteende. Uppföljning är viktigt för att säkerställa att kränkningarna inte fortsätter och att alla inblandade känner sig trygga. Arbetet ska alltid ske i nära samverkan med vårdnadshavare.

5 Hur gör vi?

Vi kommer att lägga stort fokus på att få grundorganisationen att fungera genom att systematiskt arbeta med nedanstående åtgärder och aktiviteter. Uppföljning och utvärdering sker löpande genom det systematiska kvalitetsarbetet.

Enhetens åtgärder läsåret 2026/2027

Åtgärder/aktivitet	När	Ansvarig
--------------------	-----	----------

Årlig plan mot kränkande behandling

Trivselprogrammet – Trivselledare åk 3-6 Rastaktiviteter	Hela läsåret	Socialpedagog
Hälsosamtal åk fsk, 2, 4 och 7	Hela läsåret	Skolsköterska
Trygghetsvandringar och trygghetsenkäter	I början höst- och vårtermin	Elevrådet och socialpedagoger
Klassråd, elevråd och fritidsråd	Regelbundet under hela läsåret	Mentorer, socialpedagoger och fritidshemmets personal
Värdegrundsarbete - skolans val	Enligt schema under hela läsåret	Mentorer
Värdegrundsarbete fritidshemmet	Under hela läsåret	Fritidshemmets personal
Trygghetsteam	Regelbundet under hela läsåret	Biträdande rektor
Skolsocialt team	Regelbundet under hela läsåret	Socialpedagog
Draftit för anmälningar av kränkningar	Regelbundet under hela läsåret	Skolkurator

6 Riktlinjer och rutiner vid uppkomna situationer

Följ Riktlinjen för kränkingsanmälan samt Rutin vid kränkande behandling, diskriminering och trakasserier, båda dokumenten finns tillgängliga på intranätet under Styrdokument A-Ö)

7 Definitioner**7.1 Kränkande behandling**

Skollagens definition av kränkande behandling är ”ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet”. Varken diskriminering eller kränkande behandling får förekomma i förskolor, skolor och andra verksamheter enligt skollagen. Skyldigheten att förebygga och åtgärda diskriminering respektive kränkande behandling regleras dock till stor del i olika lagar: diskrimineringslagen och skollagen.

7.2 Mobbning

Årlig plan mot kränkande behandling

Begreppet mobbning finns inte i skollagen. En vanlig användning av ordet är om ett barn eller en elev blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier vid upprepade tillfällen. Kränkande behandling kan vara något som bara händer en gång. Kränkande behandling är ett bredare begrepp, som kan innefatta mobbning men även andra kränkande beteenden.

7.3 Diskriminering och trakasserier

Förenklat är diskriminering att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- Ålder

Det finns sex former av diskriminering. Två av dessa är trakasserier och sexuella trakasserier. Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell karaktär som kränker någons värdighet.